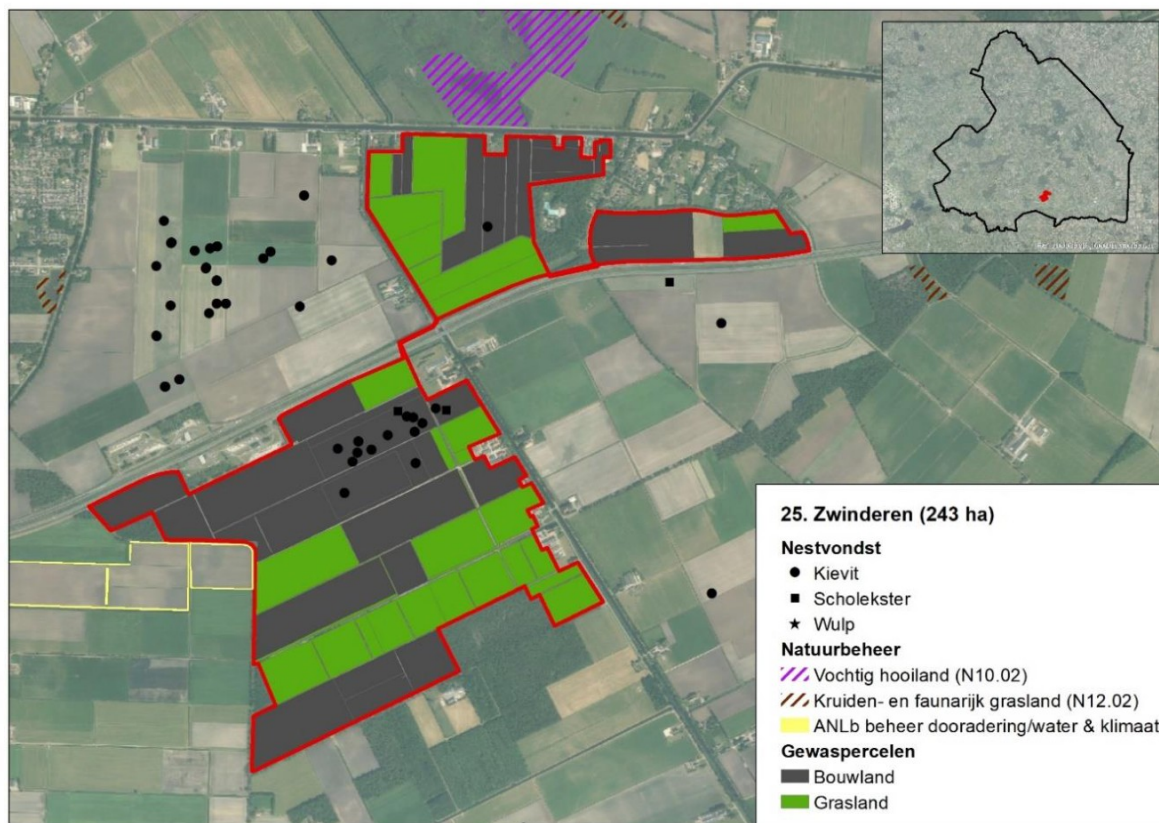

Gebiedsscan Zwinderen

Gebied 25

Figuur 1: Weidevogelgebied 25 Zwinderen, met daarin weergegeven de in 2023 gevonden weidevogelnesten (zie ook tabel 1) en uitgevoerde beheermaatregelen.

Het weidevogelgebied Zwinderen beslaat een oppervlakte van 243 hectare en ligt ten zuiden en (zuid)westen van Zwinderen. Het gebied bestaat uit een afwisseling van grasland en bouwland. Het gebied wordt doorsneden door de A37 en hoewel er op verschillende plaatsen landschapselementen aanwezig zijn, is het gebied relatief open. Binnen het Natuurbeheerplan is het noorden van het gebied begrensd als ‘dooradering’, het zuiden als ‘open akkerland’. De gemiddelde grondwaterstand in het voorjaar varieert sterk over het gebied, van delen waar deze tussen de 20-40 centimeter onder het maaiveld ligt, tot soms dieper dan een meter¹.

Weidevogelgebied Zwinderen is als broedgebied met name van belang voor de kievit, maar ook de scholekster en wulp² komen in lage aantallen in het gebied tot broeden. Tureluur en grutto, die in het verleden wel in het gebied tot broeden kwamen, ontbreken tegenwoordig. Opvallend is dat ook net buiten de begrenzing een groot aantal kieviten tot broeden komt. De gemiddelde nestoverleving is met 0.29³ (2021-2023) laag te noemen. Maatregelen ter verbetering van het biotoop voor weidevogels zijn niet uitgevoerd, ondanks dat het toepassen van uitgestelde bewerkingen volgens de vrijwilligers wel is voorgesteld aan boeren in het gebied. Wel heeft de vrijwilligersgroep in een verder verleden wulpennesten voorzien van een vossenwerend raster.

In het gebied zijn de circa 22 weidevogelbeschermers van de groep DR07 Oosterhesselen actief, die ook in andere weidevogelgebieden in de omgeving zoeken. Daarnaast zijn minimaal twee jagers actief met beheer van predatoren⁴. De weidevogelbeschermers hebben contact met vijf

¹ Kaartportaal.drenthe.nl; gemiddelde voorjaars grondwaterstand

² Mededeling vrijwilligers

³ Cumulatief voor de soorten Kievit, Scholekster, Tureluur en Wulp. Bron [redacted] 2024. Evaluatie boerenlandvogels 2021-2023. Inzicht in weidevogelbeheer in Drenthe. A&W-rapport 23-245.

⁴ Gebaseerd op in FRS ingevoerde waarnemingen.

boeren en voeren de bescherming uit onder de coördinatie van Landschapsbeheer Drenthe. De samenwerking met boeren is goed, hoewel de bereidwilligheid soms voor verbetering vatbaar is.

Het predatorenbeheer is de afgelopen jaren uitgevoerd op basis van een provinciaal toestemmingsbesluit, ook vindt bejaging plaats met behulp van de lichtbak. De kaarten in bijlage 1 geven een indruk van de verspreiding van enkele overige predatoren van nesten en kuikens. Vanuit de vrijwilligers wordt de vos als belangrijkste predator in het gebied genoemd.

Tabel 1: Kwantitatieve data Zwinderen

	2021	2022	2023
Landgebruik			
Grasland	101 ha	94 ha	89 ha
Bouwland	129 ha	135 ha	141 ha
Beheermaatregelen weidevogels			
Geen			
Predatorenbeheer			
Vos (binnen 3 km)	33	43	44
Zwarte kraai	0	7	8
Monitoring (Nesten)			
Kievit	12	17	J
Scholekster	3	1	2
Grutto	0	0	0
Wulp	0	0	0
Tureluur	0	0	0

Aanbevelingen

Het lijkt in dit gebied met name zinvol om in te zetten op braakstroken en uitgestelde bewerkingen op bouwland, op de percelen waar tijdens het seizoen veel kievit tot broeden komen. Vanuit de vrijwilligers worden kansen gezien voor het realiseren van plasdras, evenals het beter instrueren van loonwerkers bij werkzaamheden op het land en een betere voorlichting van boeren. Het is waardevol om de bescherming ook te richten op de clusters die net buiten de begrenzing van het gebied aanwezig zijn.

De ligging van het gebied binnen de begrenzing ‘open akkerland’ en ‘dooradering’ biedt naar verwachting mogelijkheden voor het afsluiten van (randen)beheer binnen het ANLb, waar ook weidevogels van kunnen profiteren.

Disclaimer

Deze gebiedsscan heeft alleen betrekking op kievit, scholekster, grutto, wulp en tureluur.

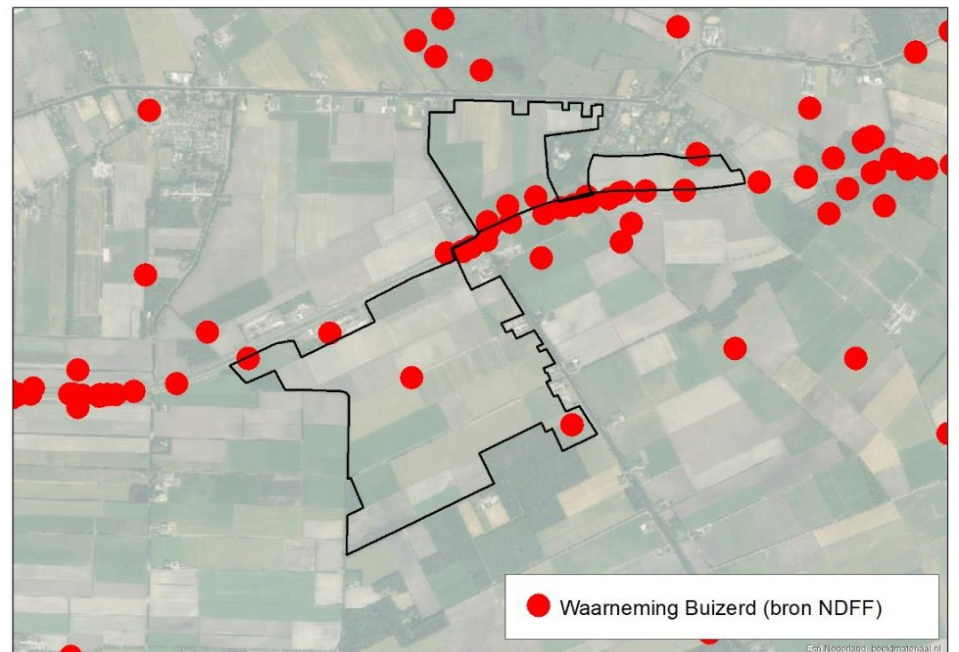
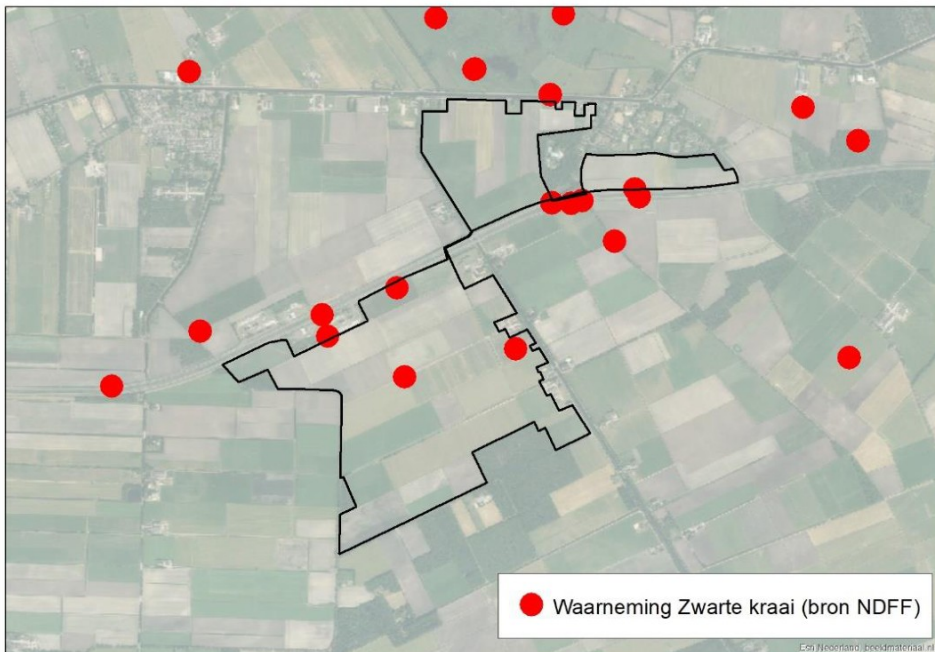
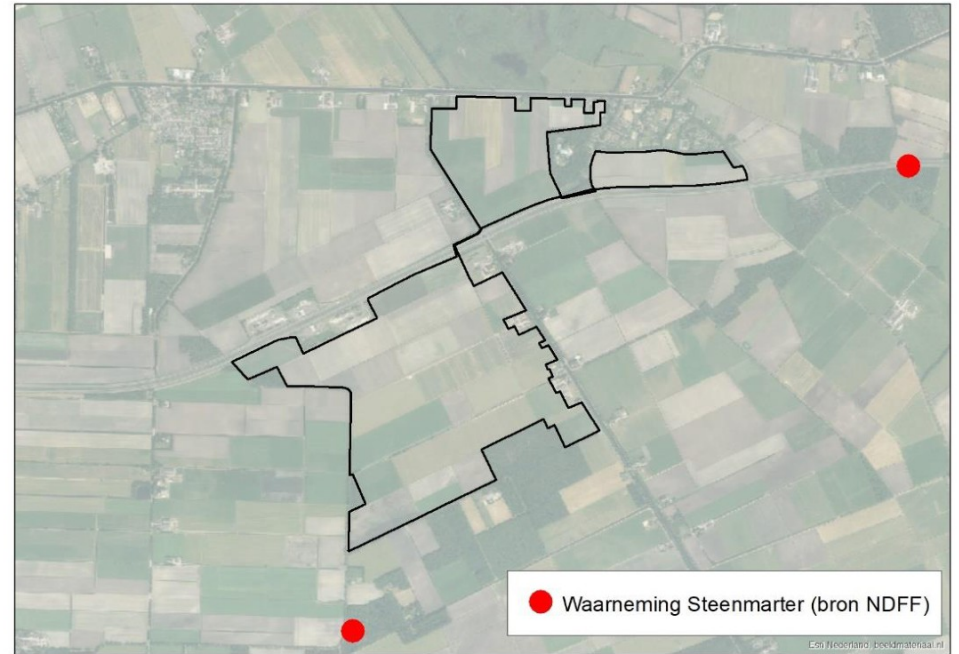
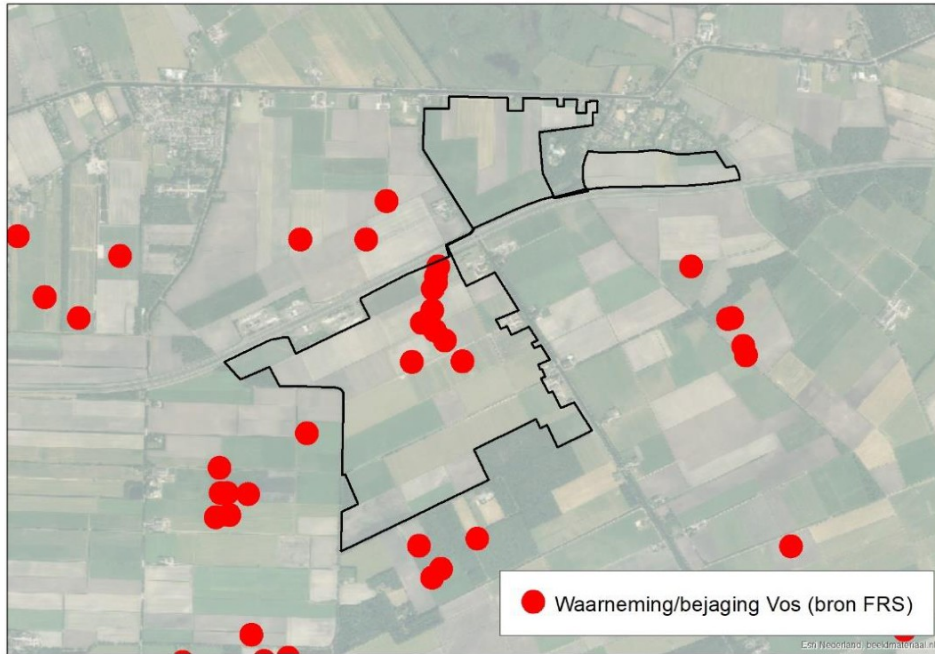
Het aantal gevonden nesten geeft alleen een indicatie van de populatieontwikkeling. Zo wordt in gebieden met beheer niet gezocht naar nesten en kan de inspanning van vrijwilligers door de jaren heen verschillen. Ook BMP- en BTS-gegevens moeten met grote voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Dit omdat jaarlijks getelde oppervlaktes per cluster kunnen variëren, waardoor de aantallen tussen jaren niet altijd direct vergeleken kunnen worden.

Ook waarnemingen van predatoren zijn niet op een gestandaardiseerde wijze verzameld en geven vaak slechts een indruk van de situatie. In 2022 in drie gebieden in Drenthe uitgevoerd predatieonderzoek met camera's toonde aan dat de vos in deze gebieden veruit de belangrijkste predator van nesten was, gevolgd door steenmarter, zwarte kraai en das.

De in bijlage 2 opgenomen kaarten zijn m.u.v. vos, gebaseerd op data vanuit de NDFF. Hierbij zijn polygonen geconverteerd naar stippen en meerdere waarnemingen/stippen kunnen betrekking op één exemplaar. De kaarten geven dan ook niet meer dan een beeld van de aan- of afwezigheid van een soort in het gebied.

De aanbevelingen zijn gebaseerd op beschikbare data en gesprekken met lokale deskundigen.

Bijlage 1. Waarnemingen enkele predatoren 2021-2023

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen